Styrk muligheder for danskuddannelserne og danskundervisning

November 2024

Styrk muligheder for danskuddannelserne og danskundervisning

© KL
1. udgave, 1. oplag 2024

KL
Weidekampsgade 10
2300 København S

+45 3370 3370
kl@kl.dk
kl.dk

Produktion: Kommuneforlaget A/S
Design: e-Types
Foto: Colourbox

Produktionsnr. 831030
ISBN: 978-87-94514-47-7-pdf

Indhold

Styrk muligheder for danskuddannelserne og danskundervisning **4**

Styrk danskuddannelserne, mindsk bureaukratiet og bevar den kommunale forankring **6**

Bevar den kommunale forankring af danskuddannelserne 6

Mindsk bureaukratiet 7

Forsøgsordning med fagrettet danskuddannelse 8

Styrk muligheder for danskuddannelse og dansksproglig opkvalificering – særligt for I-kursister **10**

Nyt fokus på hverdagsdansk på Danskuddannelse 1 10

Styrk muligheder for danskuddannelse og dansksproglig opkvalificering – særligt for S-kursister **12**

Adgang til digital undervisning og e-learning før ankomst 12

Forlæng retten til danskuddannelse for S-kursister i beskæftigelse fra 5 til 10 år 13

Gentænk dele af danskuddannelsen til fleksible og intensive danskuddannelsesforløb (basisdansk/hverdagsdansk) 13

Udvid sprogmakkerordning 14

Styrk muligheder for virksomheds-forlagt danskundervisning **16**

Bedre rammer for (ordinær) virksomhedsforlagt danskundervisning 17

Etabler nyt tilbud om virksomhedsdansk 17

Virksomheder bør kunne betale deres ansattes depositum 17

Styrk muligheder for danskuddannelserne og danskundervisning

Alle udlændinge har som udgangspunkt ret til danskuddannelse, når de kommer til Danmark[1]. Det er kommunens opgave at informere borgeren om tilbuddet, henvise til et sprogcenter og sikre en lokal udbyder af danskuddannelse. Den kommunale forankring er vigtig for kommunerne, da det giver mulighed for at sikre en god sammenhæng med den lokale, beskæftigelsesrettede integrationsindsats og lokale erhvervsfremmeindsatser samt bosætningsstrategier – særligt set i lyset af arbejdskraftsmanglen.

Entydige meldinger fra erhvervsliv og forskere peger på, at dansksproglig opkvalificering er af meget stor betydning for flygtninges og indvandreres jobmuligheder og tilknytning. Fx viser forskningsresultater[2], at flygtninge, der modtager meget danskuddannelse, står bedre, både hvad angår beskæftigelsesgrad, lønindkomst og jobmobilitet.

I de senere år er det dog blevet tydeligt, at der er et uhensigtsmæssigt gab mellem kompetenceniveauet efter afsluttet danskuddannelse og det nødvendige danskniveau ifm. deltagelse i ordinær uddannelse eller voksen- og efteruddannelser (VEU)[3]. VEU-systemet melder således tilbage, at kursister fra danskuddannelse ikke har tilstrækkelige danskkundskaber, mens sprogcentrene melder, at kursister, der har færdiggjort en danskuddannelse, lever op til læringsmål og prøver, som danskuddannelsesloven foreskriver. Det er en del af baggrunden for, at Reformkommissionen i 2023 kom med en række anbefalinger på danskuddannelsesområdet i Nye Reformveje 3, der endnu ikke er blevet omsat til handling.

Regeringen har nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe om danskundervisning, som skal komme med bud på, hvordan dansktilbuddene, på tværs af danskuddannelsesområdet og VEU-området, bedst udformes og organiseres fremadrettet. Arbejdsgruppen skal komme med sine anbefalinger medio 2025.

Samtidig er danskundervisning helt central som element i arbejdspligten for borgere, som ikke opfylder opholdskravet og beskæftigelseskravet i kontanthjælpssystemet, i forhold til igu-aftalen fra 2023 og generelt i kommunernes integrations- og beskæftigelsesindsats, hvor der er et styrket fokus på dansk. Generelt opleves der stor tilfredshed blandt kommuner med sprogcentrene og den forskelligartet organisering af danskuddannelse landet over.

KL's udspil om danskuddannelse skal ses i den kontekst – og som udtryk for en ambition om styrket danskuddannelse og bedre sammenhæng til uddannelsessystemet og arbejdsmarkedet.

1 Integrationskursister (I-kursister) omfatter flygtninge og familiesammenførte, som har adgang til danskuddannelse i op til fem år. Selvforsørgerkursister (S-kursister) omfatter udenlandske arbejdstagere, studerende m.fl., som ligeledes har adgang til danskuddannelse i op til fem år.

2 S. 28, Refugee Migration and the Labor Market: Lessons from 40 Years of Post-arrival Policies in Denmark, Rockwool Fonden, marts 2022

3 S. 44, Evaluering af voksenpædagogiske miljøer på FVU. EVA, 2023

Fakta

KL gennemførte i sommeren 2024 en spørgeskemaundersøgelse om danskuddannelsesområdet blandt landets jobcenterchefer. 71 kommuner responderede og gennemførte undersøgelsen, som bl.a. omhandlede organiseringen af danskuddannelse. Første graf viser, hvordan kommunerne har valgt at organisere sprogcenteret, og anden graf, graden af tilfreds med organiseringen.

Figur 1.1
Hvilken type af sprogcenter har jeres kommune? (pct.)

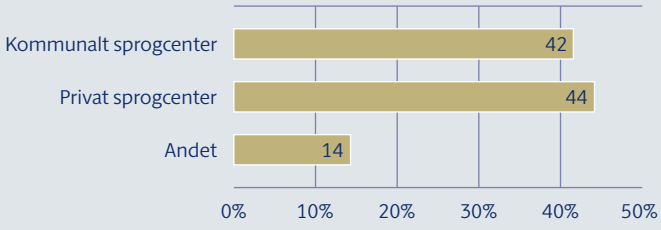

KL-survey om danskuddannelsesområdet juni, 2024.

Figur 1.2
Er I tilfredse med denne type organisering ift. sprogcenter i jeres kommune? (pct.)

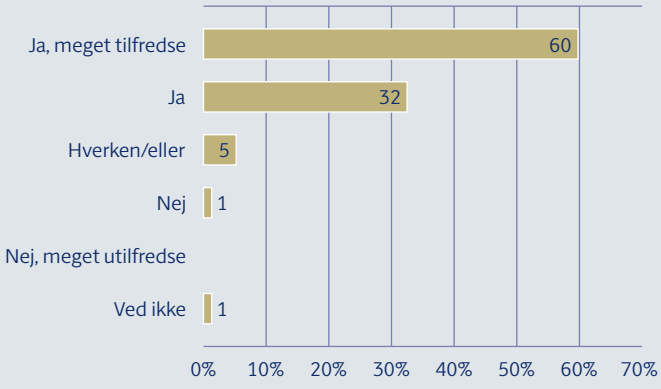

KL-survey om danskuddannelsesområdet juni, 2024.

Styrk dansk-uddannelserne, mindsk bureaukratiet og bevar den kommunale forankring

Danskuddannelserne skal gentænkes og gøres mere tidssvarende, så de i højere grad imødekommer internationale arbejdstageres behov og kan bidrage til en tydeligere og kortere uddannelsesvej mod brancher med arbejdskraftmangel. Dét fordrer en ny tilgang til fagrettet danskuddannelse, herunder bedre sammenhæng til det øvrige VEU-system, samt større fleksibilitet i tilrettelæggelsen af danskuddannelserne.

Bevar den kommunale forankring af danskuddannelserne

I dag er det en kommunal opgave at udbyde danskuddannelse til voksne udlændinge. Kommunerne lever bl.a. op til deres forpligtelser ved at oplyse den enkelte borger om retten til danskuddannelse, tilbyde undervisning på et lokalt kommunalt eller privat sprogcenter. Kommuner kan også vælge at gå i samarbejde om opgaven, hvor én kommune fungerer som driftskommune.

Figur 2.1
Er den nuværende organisering af danskuddannelsesområdet hensigtsmæssig? (pct.)

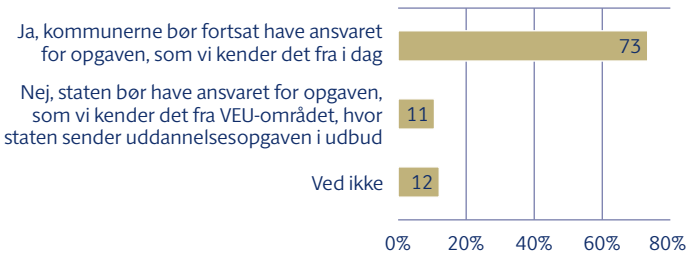

KL-survey om danskuddannelsesområdet juni, 2024 – De adspurgte kommuner havde mulighed for at sætte flere krydser.

Opgaven med at udbyde danskuddannelse til voksne udlændinge er et afgørende element i kommunernes integrations- og beskæftigelsesindsats, herunder den kommende arbejdspligt. Det går ligeledes hånd i hånd med kommunernes bosætningsstrategier samt rekruttering og tilknytning af internationale arbejdstagere og deres medfølgende ægtefæller.

Derfor er det vigtigt for kommunerne med en fortsat kommunal forankring af danskuddannelserne, da det skaber en afgørende sammenhæng til deres videre arbejde med rekruttering og tilknytning af international arbejdskraft, bosætningsstrategier og integrations- og beskæftigelsesindsats.

KL foreslår

- Organiseringen af danskuddannelserne bør fortsat tænkes tæt sammen med integrationsindsatsen og den beskæftigelsesrettede indsats. Samtidig er danskuddannelserne blevet en vigtig del af kommunernes bosætningsstrategier og rekruttering af international arbejdskraft. Derfor skal tilbud om danskuddannelse fortsat være forankret i kommunerne.

Mindsk bureaukratiet

Kommunerne bruger i dag mange administrative ressourcer på danskuddannelsesområdet, især på henvisning til moduler, opstart af virksomhedsforlagt danskundervisning og udveksling af oplysninger ved flytning på tværs af kommunegrænser. Lovgivningen på området er meget specifik og indeholder mange administrative proceskrav.

Figur 2.2
Danskuddannelsesområdet kan med rette forenkles inden for følgende kommunale opgaver? (pct.)

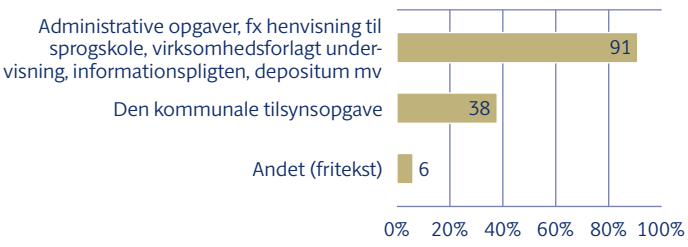

KL-survey om danskuddannelsesområdet juni, 2024 – De adspurgte kommuner havde mulighed for at sætte flere krydser.

I dag skal meget af det administrative arbejde udføres på tværs af statslige og kommunale digitale systemer, hvilket fører til en høj grad af manuelle opgaver. Ved en forenkling af reglerne og bedre IT-understøttelse af området vil det være muligt at sikre en mere effektiv og hensigtsmæssig brug af ressourcer på området, samt at yde en bedre borger- og virksomhedsservice.

Kommunerne peger meget entydigt på, at der er potentiale for forenkling af det administrative, som er forbundet med danskuddannelsesopgaven. Et centralt forankret IT-system kan reducere i administrationen forbundet med disse opgaver og gøre det lettere for borgere at få overblik over deres ret til danskuddannelse.

KL foreslår

- KL mener, at der er behov for at forenkle de kommunale, administrative opgaver på danskuddannelsesområdet.
- Der er behov for bedre statslig IT-understøttelse af danskuddannelsesområdet, som kan understøtte kommunernes administrative opgaver, og som evt. kan indeholde borgervendte løsninger

Forsøgsordning med fagrettet danskuddannelse

Manglen på medarbejdere på arbejdsmarkedet er til at tage og føle på. Omkring 110.000 job er blevet slået op på et halvt år uden at kunne besættes[4]. Der mangler medarbejdere, så langt øjet rækker – hvad end det gælder personale i ældreplejen eller faglærte til den grønne omstilling.

Hjemmegående medfølgende ægtefæller og andre målgrupper omfattet af danskuddannelsesloven, som står uden for arbejdsmarkedet, kan være en potentiel arbejdskraftreserve til mangelområderne. Der er dog en række benspænd. Fx kan en del ikke starte på nødvendige forforløb grundet regler om eksisterende uddannelsesniveau og manglende understøttende danskundervisning i kombination med uddannelsen. Samtidig er danskuddannelserne et relativt langt uddannelsesforløb, inden man kan begynde at fagrette den danskspro glige undervisning og brobygge til det øvrige uddannelsessystem.

I dag er danskuddannelserne normeret til en varighed på ca. 1,2 års fuldtidsstudie men er tilrettelagt således, at de kan gennemføres inden for 3 år[5].

Tabel 2.1
Danskuddannelsesforløb fordelt på aldersgruppe og danskuddannelse, 2023 (pct og antal)

	Danskuddannelse 1	Danskuddannelse 2	Danskuddannelse 3	Samtlige kursister
Under 30 år	12,7%	27,3%	46,1%	35,2%
30-39 år	21,8%	36,2%	38,0%	36,0%
40-49 år	21,8%	22,5%	12,3%	17,6%
50-59 år	19,2%	9,1%	3,1%	7,0%
60 år eller derover	24,5%	4,9%	0,6%	4,3%
I alt	100%	100%	100%	100%
Antal dansk-uddannelsesforløb	5.190	29,606	29,630	64,426
Antal kursister				62,235

Kilde: UIM, Rapport (integrationsbarometer.dk) 2023

4 DI – 200.000 jobannoncer på et halvt år – DI
5 Gratis danskuddannelse (danskogproever.dk) – Styrelsen for International Rekruttering og Integration

KL mener, at der skal være en ny danskuddannelseslinje, som er fagrettet, og hvor man skal nytænke dele af danskuddannelsesforløbet i kombination med fagsprogsundervisning og praktik/ufaglært arbejde. Derved kan man forkorte tiden, før der kan fagrettes i danskundervisningen samt sikre en bedre brobygning til det øvrige uddannelsessystem.

KL foreslår

- KL foreslår, at der på forsøgsbasis etableres et fagrettet danskuddannelsesforløb målrettet social- og sundhedsuddannelserne, der på sigt kan bredes ud til andre erhvervsuddannelser. Det bør etableres som et pilotprojekt eller en forsøgsordning, hvor der udvikles et målrettet forløb mellem danskuddannelse 2 og 3 målrettet optag på social- og sundhedsuddannelserne.

Figur 2.3
Model for danskuddannelse – inkl. forslag til forsøgsordning med fagrettet danskuddannelse

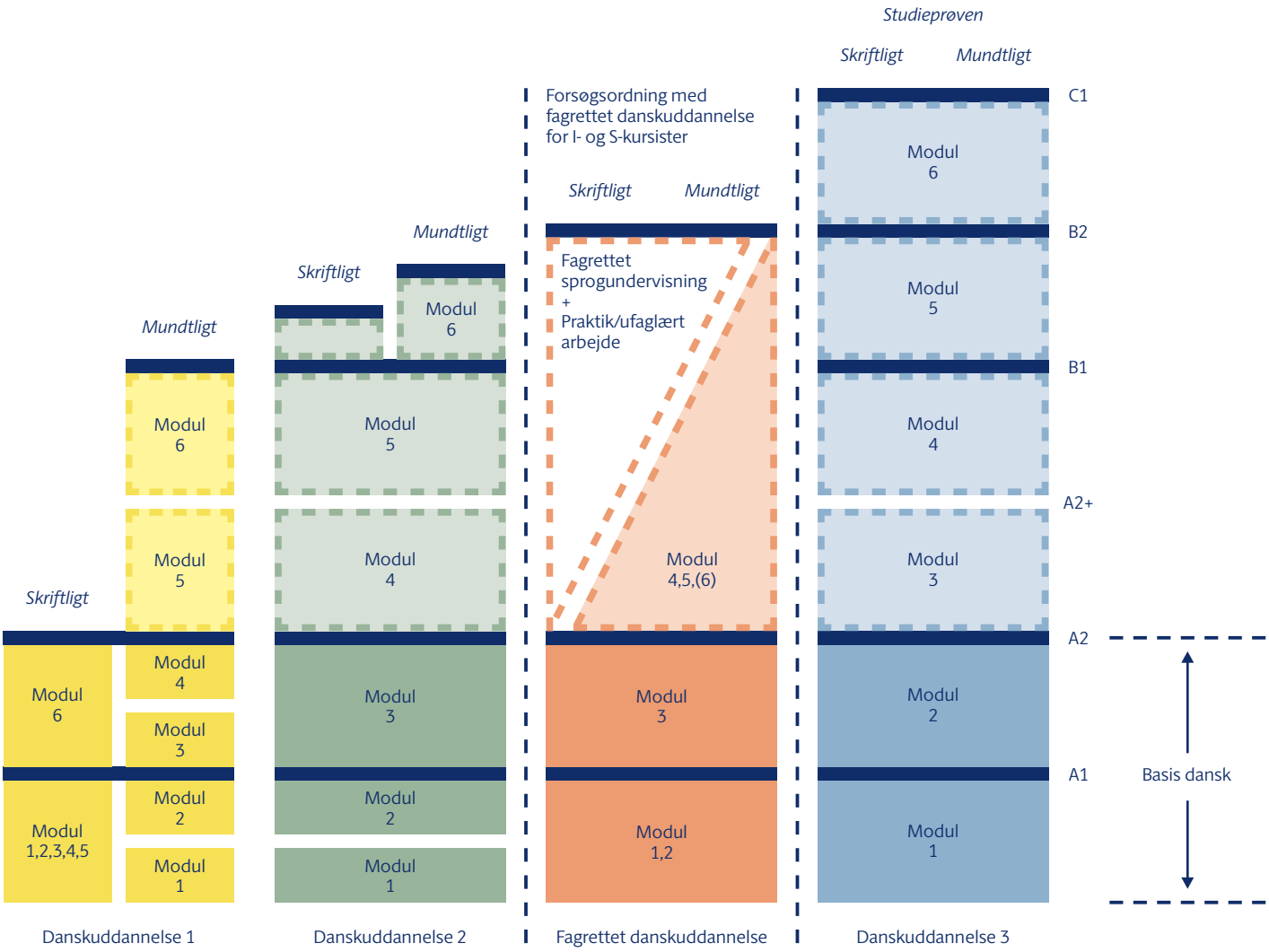

Styrk muligheder for danskuddannelse og dansksproglig opkvalificering – særligt for I-kursister

Danskuddannelse 1 er for de kursister, der ikke kan læse eller skrive på deres modersmål. Det er også for dem, der ikke kan det danske alfabet og skriftsystem. Størstedelen af kursisterne på Danskuddannelse 1 er I-kursister. Mange kursister har svært ved at gennemføre uddannelsen og bestå Prøve i Dansk 1, hvorfor der er behov for en gentænkning.

I kraft af regeringens lovforslag om ny arbejdspligt lægges der op til at forkorte Danskuddannelse 1 ved at fjerne modul 6. Det skal ske som delvis finansiering af arbejdspligten.

Vi ved fra forskningen, bl.a. fra Rockwoolfondens Forskningsenheds analyse[6], at mere danskundervisning har en positiv indvirkning på den langvarige beskæftigelseseffekt. De Økonomiske Råd har ligeledes påpeget dette i seneste forårsredegørelse Dansk Økonomi forår 2024 i relation til arbejdspligten[7].

Nyt fokus på hverdagsdansk på Danskuddannelse 1

Det er helt overordnet dårlig timing at omlægge Danskuddannelse 1 på nuværende tidspunkt, da den tværministerielle arbejdsgruppes opgave bl.a. er at komme med bud på en ny organisering og finansiering af danskuddannelserne medio 2025. De kommende omlægninger af Danskuddannelse 1 vil højst sandsynligt medføre flere ændringer inden for kort tid, og det må formodes at medføre flere administrative opgaver for kommunerne.

Reformkommissionen peger i *Nye Reformveje 3* på behovet for at gentænke Danskuddannelse 1, så der i højere grad kommer et fokus på hverdagsdansk[8]. Reformkommissionen fremhæver, at en del kursister ikke opnår tilstrækkelige danskkundskaber til at kunne begå sig i hverdagen og i jobsammenhænge. Kommunerne påpeger samme problematik i KL-survey om danskuddannelsesområdet, hvor særligt de sproglige udfordringer fremhæves for de kursister, som har bestået Prøve i Dansk 1.

6 S. 28, Refugee Migration and the Labor Market: Lessons from 40 Years of Postarrival Policies in Denmark, Rockwool Fonden 2022.

7 S. 20, Dansk Økonomi forår 2024, De Økonomiske Råd.

8 S. 38, Faktaark til Nye Reformveje 3 – Anbefalinger til del 2. Reformkommissionen

I omlægningen af Danskuddannelse 1 vil der fortsat være behov for at kunne understøtte kursisters vej videre i uddannelsessystemet. Det taler for bevarelsen af modul 6 for de kursister, som vil opnå et højere danskniveau, herunder skriftlighed, for bedre at kunne komme videre i det øvrige uddannelsessystem.

KL foreslår

- Danskuddannelse 1 bør i højere grad tilrettelægges således, at kursisterne kan opnå at mestre et hverdagsdansk samt opnå basale arbejdsmarkedsrettede, dansksproglige kompetencer. Begge dele er afgørende for at kunne begå sig på arbejdsmarkedet og i hverdagen.
- Derfor er det uhensigtsmæssigt at forkorte Danskuddannelse 1 (afskaffelsen af modul 6 på Danskuddannelse 1), da det vil medføre generelt færre undervisningslektioner for den enkelte kursist og dermed svække de danskkundskaber, som forskning påpeger har en positiv sammen mellem varigheden af danskuddannelse og tilknytning til arbejdsmarkedet.

Styrk muligheder for danskuddannelse og dansksproglig opkvalificering – særligt for S-kursister

Der skal være bedre muligheder for at få danskuddannelse og hjælp til dansksproglig opkvalificering af internationale arbejdstagere. I dag er der et langt større fokus på dansksproglige kompetencer blandt private virksomheder og offentlige arbejdspladser end tidligere. Hvis man fra nationalt hold vil have styrket tilknytning og fastholdelse af internationale arbejdstagere i Danmark, er det nødvendigt at investere i danskuddannelse og danskundervisning til denne gruppe.

KL ser samtidig et potentiale i de internationale studerende, hjemmegående medfølgende ægtefæller og andre målgrupper omfattet af danskuddannelsesloven (S-kursister), som allerede befinder sig i landet og står uden for arbejdsmarkedet. De er en potentiel arbejdskraftreserve til mangelområderne på det danske arbejdsmarked. Derfor er det afgørende, at vi tilbyder relevant danskuddannelse og dansksproglig opkvalificering, som kan bidrage til at skabe en hurtigere og tydelig vej ind på det danske arbejdsmarked.

Adgang til digital undervisning og e-learning før ankomst

Sprog er en vigtig faktor for at falde til i Danmark. Tiden før ankomst i Danmark, hvor potentielle internationale arbejdstagere og deres familier venter på at få opholdstilladelse, kan bruges mere effektivt. Andre europæiske lande, som fx Tyskland, tilbyder sprogtræning før ankomst, så kommende borgere kan komme hurtigt i gang og opnå en basal sprogforståelse. Den digitale sprogundervisning før ankomsten kan eventuelt suppleres med informativt materiale fx i form af videoer og webinarer om, hvordan det er at bo og leve i Danmark.

KL foreslår

- At der udbydes digital sprogundervisning i form af e-læring og online sprogundervisning, som kan tilgås allerede fra den periode, hvor tredjelandsborgere ansøger om ophold til erhverv. Det vil sikre, at arbejdstagere hurtigere end i dag får mulighed for at erhverve sig et basiskendskab til det danske sprog samt skabe en tydeligere overgang til ordinær danskuddannelse, så snart arbejdstagere befinder sig i Danmark.

Forlæng retten til danskuddannelse for S-kursister i beskæftigelse fra 5 til 10 år

Reformkommissionen peger i Nye Reformveje 3 på, at nogle S-kursister først efter flere år i landet beslutter sig for at bosætte sig mere permanent[9]. For nogle betyder det, at danskuddannelsesretten er udløbet, eller der kun er kort tid tilbage, og det er en uhensigtsmæssig barriere for at sikre danskkundskaber hos internationale arbejdstagere.

En forlængelse af danskuddannelsesretten for S-kursister skal derfor betragtes som et nødvendigt tiltag for at sikre en højere grad af tilknytning blandt internationale arbejdstagere.

KL foreslår

- S-kursister, som er i beskæftigelse, men endnu ikke har bestået en danskuddannelse og mistet retten til danskuddannelse, skal kunne få forlænget deres danskuddannelsesret med yderligere fem år. Forlængelsen skal dog bero på, at S-kursisten hurtigst muligt påbegynder danskuddannelsen igen.

Gentænk dele af danskuddannelsen til fleksible og intensive danskuddannelsesforløb (basisdansk/hverdagsdansk)

I dag er den største kursistgruppe på sprogcentrene S-kursister, som udgør 60 pct. af alle kursister på landets sprogcentre[10]. Samtidig finder Reformkommissionen, at mange potentielle S-kursister ikke gør brug af tilbuddet om ordinær danskuddannelse, og at den gruppe, der starter på danskuddannelse, ikke gennemfører med en afsluttende prøve i dansk i lige så høj grad som I-kursister.

Blandt S-kursisterne, der første gang fik tilbudt danskundervisning i 2015, og som stadig var i Danmark ved udgangen af 2020, havde 55 pct. gennemført danskuddannelsen (bestået en Prøve i Dansk). Til sammenligning gjaldt det 70 pct. af I-kursisterne[11].

I KL's survey om danskuddannelsesområdet peger kommunerne på to hovedårsager til, at kursisterne frafalder danskuddannelse. Dels at kursisterne ikke har tid, og dels ikke er motiveret til at fortsætte deres danskuddannelse.

9 S. 46, Faktaark til Nye Reformveje 3 – Anbefalinger til del 2. Reformkommissionen

10 Udlændinge- og Integrationsministeriets danskundervisningsdatabase, integrationsbarometer.dk, 01.10.24

11 S. 46, Faktaark til Nye Reformveje 3 – Anbefalinger til del 2. Reformkommissionen

Figur 4.1
Hvilke faktorer gør sig primært gældende i forhold til frafald blandt kursisterne på jeres sprogcenter? (pct.)

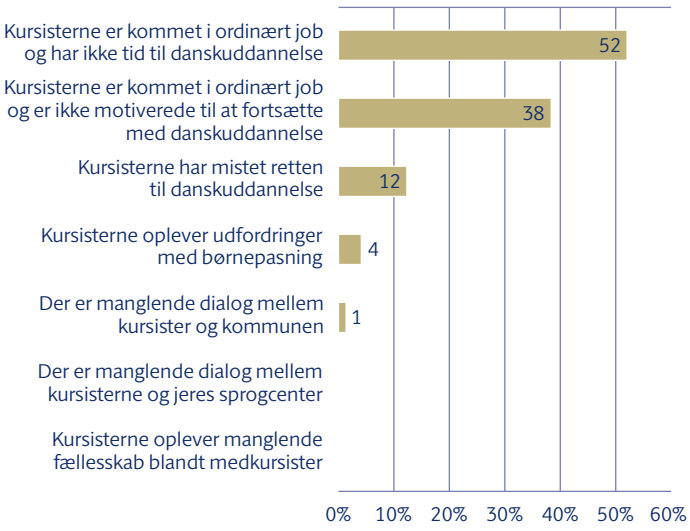

KL-survey om danskuddannelsesområdet juni, 2024 – De adspurgte kommuner havde mulighed for at sætte flere krydser.

Kommunerne fremhæver, at det skal være mere fleksibelt at gå på danskuddannelserne, da mange har svært ved at se meningen i at tage en fuld uddannelse i dansk og samtidig få det passet ind i en travl hverdag.

Den første tid på danskuddannelserne er afgørende og bør gentænkes, således at flere starter op og fastholdes. Kursisterne skal finde danskundervisningen relevant ift. deres aktuelle behov for danskkundskaber, fx ift. hverdagslivet i Danmark og på arbejdspladsen, så det derved giver mening at lære dansk på sprogcentrene og på arbejdspladsen.

KL foreslår

- At tilbuddet om danskuddannelse til S-kursister gentænkes, så flere finder tilbuddet om danskundervisning relevant, af høj kvalitet samt overkommeligt i en travl hverdag.
- Tilbuddet om danskundervisning skal i højere grad være styret af internationale arbejdstageres og medfølgende ægtefællers behov for et basisdansk/hverdagsdansk.
- Tilbuddet skal fremstå attraktivt, overkommeligt og relevant, samtidig med at det kan tilpasses fleksibelt, så undervisningen kan passe ind i en hverdag med fuldtidsarbejde og familieliv.

Udvid sprogmakkerordning

Sprogmakkerordningen er i dag indrettet sådan, at en dansktalende kollega – sprogmakkeren – uddannes til at understøtte igu-ansatte i sproglæring i forbindelse med ansættelse, introduktion og udvikling på arbejdspladsen. I dag kan det være ressourcekrævende for især mindre arbejdspladser at tage imod udenlandske arbejdstagere, som endnu ikke taler dansk. Det kræver en ekstra indsats af arbejdspladsen ift. introduktion til arbejdsopgaver, arbejdspladskulturen og kollegaerne.

Styrelsen for International Rekruttering og Integrations (SIRI) undersøgelse Sproglæring på arbejdspladser[12] viser, at sprogmentorordninger, herunder sprogmakkerordningen fra Integrationsgrunduddannelsen (igu), er en virkningsfuld indsats, som understøtter sprogindlæring og relationsdannelse på arbejdspladsen. Sprogmakkerfunktionen varetages normalvis af en kollega og kræver et kursus af én dags varighed.

KL foreslår

- At den nuværende sprogmakkerordning udvides til at være et tilbud til alle S-kursister omfattet af danskuddannelsesloven på såvel offentlige arbejdspladser som private virksomheder.

12 S. 35, Sproglæring på arbejdspladser, Styrelsen for International Rekruttering og Integration, 2024

Styrk muligheder for virksomhedsforlagt danskundervisning

I Rambølls Evaluering af danskuddannelsesreformen i 2017 fremhæves et uforløst potentiale i den virksomhedsforlagte danskundervisning. I interviews fremhæver flere virksomhedsrepræsentanter, at virksomhedsforlagt danskundervisning kan være et redskab fra virksomhedernes side til at sikre medarbejdernes deltagelse i danskundervisning, fastholdelse og opkvalificering af medarbejdere[13].

I dag opleves en større efterspørgsel på dansksproglige kompetencer fra private virksomheder og offentlige arbejdspladser.

KL's survey adresserer bl.a. barrierer på danskuddannelsesområdet. Heraf fremgår det tydeligt, at kommunerne oplever, at kursisterne stopper deres danskuddannelse, så snart de kommer i ordinært arbejde. Denne udvikling er ikke hensigtsmæssig, da det står i skærende kontrast til arbejdspladsernes behov. Samtidig bliver det i KL's survey slået fast, at der er uforholdsmæssigt meget administration forbundet med virksomhedsforlagt danskundervisning, da nogle ansatte fx har mistet retten til danskuddannelse, og det bl.a. besværliggør processen med at etablere virksomhedsforlagte hold. Der er derfor behov for større fleksibilitet, så flere har mulighed for fortsat at tilegne sig dansksproglige kompetencer ude på arbejdspladserne.

Figur 5.1
Hvilke udfordringer oplever jeres kommune i forhold til at imødekomme de forskellige kursisters behov? (pct.)

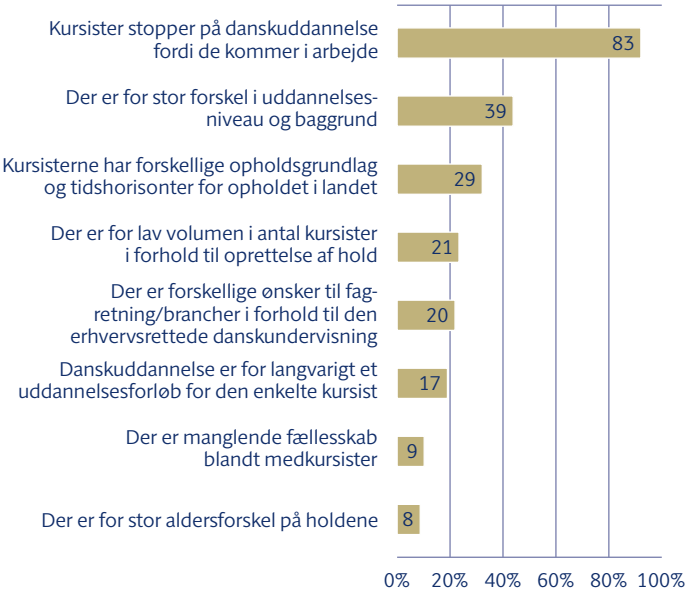

KL-survey om danskuddannelsesområdet juni, 2024 – De adspurgte kommuner havde mulighed for at sætte flere krydser.

13 S. 47, Evaluering af Danskuddannelsesreformen 2017, Rambøll

Bedre rammer for (ordinær) virksomhedsforlagt danskundervisning

Reformkommissionen peger i Nye Reformveje 3 på, at virksomhedsforlagt danskundervisning kan støtte læring af arbejdsrelevant sprog. Det er dyrere end ordinær undervisning, så man foreslår en statslig refusion på 50 pct. til kommunerne ved virksomhedsforlagt danskundervisning til S-kursister[14].

Kommunerne ser det som et relevant og vigtigt men administrativt tungt redskab, især ved henvisninger og etablering. En gentænkning af den ordinære virksomhedsforlagte danskundervisning kan sikre bedre samarbejde mellem kommuner og virksomheder og større mulighed for at understøtte borgere i at komme i ordinær beskæftigelse.

KL foreslår

- At rammerne for (ordinær) virksomhedsforlagt danskundervisning bør gentænkes, således at det bliver nemmere og hurtigere for virksomheder og offentlige arbejdspladser at få etableret virksomhedsforlagt danskundervisning. Samtidig bør der kigges på en forenkling af de administrative opgaver forbundet med virksomhedsforlagt danskundervisning, fx ved henvisningsprocedurer. Endeligt skal der skabes bedre økonomiske rammer for kommunerne ved virksomhedsforlagt danskundervisning.

Etabler nyt tilbud om virksomhedsdansk

Private virksomheder og offentlige arbejdspladser skal kunne kontakte det lokale sprogcenter i kommunen for nemt og hurtigt at få etableret et tilbud om virksomhedsforlagt danskundervisning. Tilbuddet skal målrettes den enkelte virksomhed og medarbejdernes sproglige behov på arbejdspladsen for at sikre fastholdelse af bl.a. internationale arbejdstagere.

KL foreslår, at tilbuddet finansieres gennem en statslig pulje, som baseres på en fast timetakst. Puljen skal kunne søges direkte af sprogcentrene, efter der er indgået aftale med en privat virksomhed eller offentlig arbejdsplads.

Det foreslås, at der skal kunne etableres et tilbud indeholdende et undervisningsforløb med en øvre grænse på antal undervisningslektioner, finansieret gennem en særskilt pulje. Opbygningen kan med fordel inspireres af den tidligere ordning om arbejdsmarkedsrettet danskundervisning.

KL foreslår

- At der etableres et tilbud om virksomhedsdansk, som ikke tæller med i retten til danskuddannelse. Det skal være danskundervisningsforløb, som enten foregår på den enkelte virksomhed eller på det lokale sprogcenter, og som er tilpasset den enkelte virksomhed eller offentlige arbejdsplads.

Virksomheder bør kunne betale deres ansattes depositum

I dag er det den enkelte S-kursist, som skal betale et depositum på 2.000 kr. for deltagelse i danskuddannelse, og det er ikke muligt for virksomheden direkte af betale depositummet. Det er besværligt for de virksomheder, der ønsker at styrke deres internationale medarbejderes danskkundskaber og tilbyde deres medarbejdere danskuddannelse, samtidig vil det skabe et større incitament for den enkelte kursist at fortsat på danskuddannelse.

KL foreslår

- At reglerne om depositum for S-kursister bør ændres, således at virksomheder får mulighed for at betale deres ansattes (S-kursisters) depositum ved virksomhedsforlagt danskuddannelse og for danskuddannelse på et sprogcenter. Samtidig bør man forenkle reglerne for depositummet til gavn for både kommune, sprogcenter og den enkelte borger.

14 S. 44, Faktaark til Nye Reformveje 3 – Anbefalinger til del 2. Reformkommissionen

KL
Weidekampsgade 10
2300 København S

+45 3370 3370
kl@kl.dk
kl.dk

Produktionsnr. 831030
ISBN: 978-87-94514-47-7-pdf